

Smysl – spění k němu

Patočka právě této obrácené perspektivě dost dobře nerozuměl, neboť mluví (Kacíř. eseje, 3. studie o smyslu dějin, Praha 2007, str. 68) např. o „výzvě a šanci člověka v jeho vzmachu za smyslem“: smysl není cílem, jehož má být (nějakým „vzmachem“) dosaženo, nýbrž normou toho či onoho dosahování, vůbec každého podnikání, každé aktivity. Ve všelikém lidském podnikání není cílem jakési dosažení smyslu, nýbrž uskutečňování a prosazování aspoň částečného smyslu naplňováním „výzev“ a uskutečňováním toho, k čemu nás tyto výzvy nepředemětně vyzývají (takže je „nemáme k dispozici“, ale směřujeme k jejich porozumění, nikoli uchopení ani k tomu, abychom se těch výzev nějak zmocnili ještě dříve, než se jimi začneme řídit a spravovat). Patočka sice ví, že nejde „o odkrytí smyslu, který nemůže být nikdy vyložen jako věc, nemůže být ovládnut, ohraničen, pozitivně zachycen a zvládnut“, a jde dokonce tak daleko, že „je člověk hotov rezignovat na bezprostřední danost smyslu a osvojovat si smysl jako cestu“ (obé dtto, 69), ale přece jen zůstává o toho termínu „osvojování“. My v tom cítíme – snad právem – stále ještě pokus o zachycení a uchopení, nikoli o přijetí a akceptaci, jehož výsledkem je korigování všeho „vlastního“ (i přivlastněného) ve smyslu toho, co je „tím pravým“.

(Písek, 130403-3.)